

Звіт про виконання у II півріччі 2025 році Антикорупційної програми Державної митної служби України на 2023–2025 роки¹.

1. Щодо виконання завдань і заходів з реалізації засад антикорупційної політики Державної митної служби України.

У II півріччі 2025 році засади антикорупційної політики Держмитслужби реалізовано шляхом виконання завдань і заходів за такими напрямками:

- забезпечення системного підходу до запобігання і виявлення корупції;
- актуалізовано розпорядчі документи з питань запобігання та виявлення корупції;
- реалізація антикорупційної політики у кадровому менеджменті, формування негативного ставлення до корупції;
- здійснення заходів щодо дотримання вимог фінансового контролю, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень;
- співпраці з громадськістю та міжнародними організаціями щодо здійснення антикорупційних заходів.

На виконання статті 19 Закону України «Про запобігання корупції» (далі – Закон) та з врахуванням роз'яснень Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК), наказом Держмитслужби від 31.05.2023 № 236 Антикорупційну програму Державної митної служби України на 2023–2025 роки (далі – Антикорупційна програма Держмитслужби) затверджено та введено в дію, про що інформовано НАЗК листом від 01.06.2023 № 09-1/09/8.12/138.

Відповідно до вимог Антикорупційної програми Держмитслужби протягом звітного періоду уповноваженими підрозділами з питань запобігання та виявлення корупції здійснювались превентивні заходи попереджувального характеру, спрямовані на запобігання корупційним та пов'язаним з корупцією правопорушенням.

Одним з важливих напрямків роботи уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції була роз'яснювально-профілактична робота, спрямована на забезпечення належного рівня розуміння посадовими особами положень антикорупційного законодавства, необхідності суворого їх дотримання та недопущення протиправних вчинків.

Підготовлено та направлено більше 20 листів з роз'ясненнями\рекомендаціями для посадових осіб Держмитслужби та її територіальних органах щодо застосування положень Закону України «Про запобігання корупції».

¹ Більш детальний звіт щодо виконання у II півріччі Антикорупційної програми Держмитслужби на 2023 – 2025 роки, в тому числі, всіх Ідентифікованих ризиків Держмитслужби буде підготовлено до кінця лютого 2026 року

Для досягнення мети Антикорупційної програми Держмитслужби та реалізації загальної відомчої політики щодо запобігання та протидії корупції проводилися заходи з поширення інформації антикорупційного спрямування, особовому складу митних органів надавалися індивідуальні роз'яснення, методична і консультаційна допомога щодо дотримання антикорупційного законодавства.

Окремі роз'яснення з питань фінансового контролю надсилались до територіальних органів Держмитслужби.

Протягом II півріччя 2025 року, посадовим особам апарату Держмитслужби та її територіальних органів надавалися консультації та методична допомога щодо подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. У кожному випадку наголошувалось на дотриманні термінів подання електронних декларацій та відповідальності за неподання/несвоєчасне подання таких декларацій.

Уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) систематично здійснюється перевірка своєчасності подання суб'єктами декларування електронних декларацій при звільненні, повідомлення про суттєві зміни в майновому стані.

За результатами вказаних перевірок протягом II півріччя 2025 року до НАЗК направлено 11 повідомлень про факти неподання чи несвоєчасного подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Також в межах заходів, спрямованих на запобігання корупції з метою недопущення колишніми посадовими особами Держмитслужби правопорушень, пов'язаних з корупцією за неподання чи несвоєчасне подання декларації, на електронні скриньки, вказані в особових справах, надсилались нагадування про необхідність подання декларацій.

На постійній основі забезпечувалось інформаційне наповнення оновленого вебпорталу, присвяченому антикорупційній політиці.

Розділ «Запобігання корупції» доповнено вкладкою «Актуальні питання, які можуть призвести до корупційних ризиків». Зазначена вкладка створена з метою підвищення рівня прозорості та запобігання проявам корупції у діяльності Держмитслужби України. Вона містить перелік найбільш поширених проблемних та дискусійних питань, які виникають у суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, громадян та інших заінтересованих осіб під час їх взаємодії з Держмитслужбою.

На офіційному вебпорталі Держмитслужби в публічному доступі наявна інформація для громадян та представників бізнесу, яка дозволяє бути обізнаним стосовно порядку проходження митного контролю, процедури митного оформлення, переліку документів, які надаються під час митного контролю, що запобігає можливим неправомірним діям з боку працівників митних органів.

Крім того, публікується інформація щодо:

- нормативно-правових актів та розпорядчих документів Держмитслужби у

сфері запобігання корупції;

- щомісячних результатів антикорупційної діяльності уповноважених підрозділів з питань запобігання та виявлення корупції;
- каналів повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

За матеріальної та експертної підтримки Програми EU4PFM розроблено та розміщено на митних постах, у пунктах пропуску та адміністративних будівлях Держмитслужби інформаційні постери «Не пропонуйте – ми не беремо!», які простою мовою пояснюють: корупція має наслідки.

На постерах розміщено QR-коди, що дають можливість кожному швидко повідомити про корупцію, отримати інформацію щодо правових наслідків корупційних дій та передбачену законодавством відповідальність, а також дізнатися більше про антикорупційну діяльність Держмитслужби.

Крім того, Держмитслужба спільно з Програмою EU4PFM створили відеоролик, який нагадує: корупція завжди має дві сторони, і відповідальність лежить на кожній із них. У відеоролику пропагується дотримання принципів прозорого перетину державного кордону, зокрема правильне оформлення документів, подання до митного оформлення повного переліку товарів та взаємоповажне ставлення учасників процесу як обов'язкова умова.

В апараті Держмитслужби забезпечено функціонування окремої телефонної лінії для повідомлень від викривачів. Телефонна лінія облаштована можливістю залишення голосових повідомлень, для опрацювання 100% повідомлень про корупцію, навіть тих, що надходять у позаробочий час.

Окремо розроблено та запроваджено можливість для викривачів залишити повідомлення про корупцію в електронному вигляді через заповнення спеціальної форми на офіційного вебсайті Держмитслужби, доступ до якої можливий також за допомогою QR-кодів.

З метою забезпечення можливості надання громадянами, представниками суб'єктів ЗЕД та іншими особами повідомлень про можливі корупційні або пов'язані з корупцією правопорушень з боку посадових осіб митних органів актуалізовано та розміщено на офіційному вебсайті Держмитслужби інформацію про:

- електронні поштові скриньки уповноважених підрозділів/осіб з питань запобігання та протидії корупції територіальних органів Держмитслужби, призначені для повідомлень викривачів;
- номери службових стаціонарних телефонів уповноважених підрозділів/осіб з питань запобігання та протидії корупції територіальних органів Держмитслужби, призначені для повідомлень викривачів.

З метою приведення у відповідність до норм діючого законодавства, у зв'язку із внесенням наказом Національного агентства з питань державної служби від 20.08.2025 року №116-25 змін до Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, наказом Держмитслужби від 16.10.2025 № 1248 внесено зміни до Кодексу етичної

поведінки посадових осіб Державної митної служби України та Правил етичної поведінки посадових осіб Державної митної служби України, що затверджений наказом Держмитслужби від 02.09.2021 № 668.

Всього за II півріччя 2025 року уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) отримано та розглянуто 50 повідомлень про можливі корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення з боку посадових осіб митних органів. За результатами розгляду таких повідомлень до правоохоронних органів направлено 9 повідомлень, 8 з яких – направлено до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції для розгляду та надання правової оцінки; порушено 2 дисциплінарні провадження; проведено 13 загальних профілактичних заходів та 4 індивідуальні профілактичні бесіди.

Також у звітному періоді проведено інші антикорупційні заходи, а саме – проведено аналіз 1387 потенційних та наявних контрагентів та 1956 договорів, надано методичну та консультаційну допомогу 2457 посадовим особам.

Систематично здійснюється перевірка можливої наявності потенційного або реального конфлікту інтересів, а також щодо наявності близьких осіб, які працюють в Держмитслужбі та її територіальних органах.

За результатами здійснення контролю щодо дотриманням вимог статті 28 Закону підготовлено 10 рішень про врегулювання конфлікту інтересів у посадових осіб, які відносяться до номенклатури Голови Держмитслужби. Уповноваженими підрозділами (уповноваженими особами) врегульовано 688 конфліктів інтересів.

В рамках здійснення заходів щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб Держмитслужби та її територіальних органів, підрозділи по роботі з персоналом передають матеріали та наявну інформацію про працюючих близьких осіб стосовно кандидатів, які претендують на зайняття посад, до уповноважених підрозділів (осіб) з питань запобігання та виявлення корупції для відповідного аналізу та погодження кадрового рішення.

Всі проекти наказів Держмитслужби та її територіальних підрозділів з кадрових питань (особового складу) візуються керівниками уповноважених підрозділів (уповноваженими особами) з питань запобігання та виявлення корупції.

Крім того, уповноваженими підрозділами з питань запобігання та виявлення корупції Управління з питань запобігання та виявлення корпії (далі – Управління) забезпечено візування проєктів актів з основної діяльності та адміністративно-господарських.

Управління продовжує активну співпрацю з міжнародними організаціями у сфері забезпечення доброчесності та антикорупційної політики. Така взаємодія спрямована на впровадження кращих міжнародних практик, обмін досвідом, підвищення прозорості та ефективності механізмів запобігання корупції. У межах співпраці реалізуються спільні проєкти, навчальні заходи, консультації та

експертна підтримка, що сприяють посиленню інституційної спроможності та формуванню культури доброчесності.

У період з 20 по 25 липня 2025 року в рамках реалізації двосторонніх домовленостей щодо виконання Програми Всесвітньої митної організації з протидії корупції та сприяння доброчесності для митних органів представник Управління у складі делегації Держмитслужби здійснив візит до Королівства Бельгія (м. Брюссель).

Метою візиту стала участь представників Держмислужби у робочих зустрічах з керівництвом проєкту А-CIP щодо обговорення двосторонньої співпраці у першому півріччі 2025 року, підготовка до проведення чергового опитування з формування політики доброчесності в митних органах у вересні 2025 року, інші питання, які становлять взаємний інтерес, а також проведення робочої зустрічі з керівництвом проєкту EU4PFM представниками Єврокомісії та запрошеними експертами.

Відповідно до реалізації положень Програми Всесвітньої митної організації з протидії корупції та сприяння доброчесності для митних органів (далі – Програма А-CIP), в період з 15 по 30 вересня 2025 року відбулося друге опитування «Оцінка сприйняття доброчесності в Державній митній службі України» (Customs Integrity Perception Survey – CIPS).

Зазначене опитування є незалежним, анонімним та добровільним і мало на меті отримання об'єктивної оцінки стану доброчесності в митній сфері, виявлення проблемних питань та напрацювання пропозицій щодо вдосконалення діяльності митних органів.

За результатами опрацювання листів, отриманих від експертів Всесвітньої митної організації (далі – ВМО), опитування в Україні зібрало 4 199 відповідей від посадових осіб (на 837% більше за результати першого CIPS) та 1 093 відповіді від представників бізнесу (на 129% більше за показники першого опитування).

Аналіз ключових факторів за Оновленою декларацією Аруша показав, що у приватному секторі зросли оцінки за 8 із 10 факторів, стабільним залишився показник «Лідерство та зобов'язання», а в «Аудиті та перевірки» зафіксовано зниження. Серед посадових осіб митних органів відзначено покращення у сфері «Управління людськими ресурсами», стабільність у «Нормативно-правовій базі» та «Автоматизації», при цьому за іншими 7 факторами відбулося зниження.

Додаткові питання виявили, що 19% посадових осіб митних органів відчували загрозу з боку злочинних або інших протиправних дій, з яких 60% повідомили про такі випадки компетентним органам, а 89% респондентів вважають, що Держмитслужба забезпечує належний рівень захисту.

Враховуючи позитивні відгуки експертів Програми А-CIP ВМО щодо реалізації спільних заходів з уповноваженим підрозділом з питань запобігання та виявлення корупції, зокрема під час проведення опитувань, робочих нарад і навчальних заходів, Генеральний секретар Всесвітньої митної організації Ієн Сондерс листом від 20 жовтня 2025 року поінформувала Держмитслужбу, що завдяки новому етапу фінансування з боку Програми «Nansen Support for

Ukraine» надання технічної допомоги через Програму А-CIP у рамках розбудови потенціалу Держмитслужби буде продовжено до вересня 2028 року.

04 грудня 2025 року командою програми ВМО А-CIP відбулася офіційна презентація результатів CIPS 2025. Онлайн-захід мав на меті офіційно представити результати Опитування сприйняття доброчесності в митниці 2025 року, висвітлити ключові тенденції та зміни порівняно з 2024 роком, а також обговорити їх вплив на планування політики та подальші реформи у сфері доброчесності в Держмитслужбі.

В рамках Програми А-CIP ВМО з 13 по 17 жовтня 2025 року у місті Краків (Республіка Польща) відбулася зустріч, метою якої було обговорення результатів другого раунду Опитування щодо сприйняття доброчесності у митниці (CIPS), визначення подальших кроків щодо використання цього інструменту для розробки антикорупційної стратегії, а також розгляд нових ініціатив, зокрема впровадження Мобільного антикорупційного центру (МАЦ) Держмитслужби.

Представники Уповноваженого підрозділу Держмитслужби неодноразово брали участь у координаційних зустрічах з експертами EU4PFM та колишнім керівником Митної служби Республіки Польща Яцеком Капіцею щодо обміну досвідом з питань роботи з Антикорупційною програмою Держмитслужби. Під час зустрічей обговорено шляхи підвищення ефективності антикорупційних заходів у Держмитслужбі в контексті наближення вступу України до Європейського Союзу (далі – ЄС) та відповідно до етапу приведення у відповідність митного законодавства України до актів права ЄС, долучення до цифрових баз даних ЄС, а також щодо визначення основних кількісних показників ефективності (КРІ) у діяльності митних органів та їх впровадження в Антикорупційну програму Держмитслужби, а також питання удосконалення Антикорупційної програми Держмитслужби.

Крім того, експерти Програми EU4PFM надають Управлінню всебічну методичну й консультаційну підтримку з питань доброчесності. Зокрема, така допомога охоплює розроблення та вдосконалення внутрішніх політик і процедур з питань доброчесності, а також впровадження кращих європейських практик у діяльність Управління. Експерти також сприяють підвищенню інституційної спроможності працівників шляхом проведення тренінгів, консультацій та надання рекомендацій щодо застосування антикорупційного законодавства і стандартів етичної поведінки.

2. Результати виконання заходів за I квартал 2025 року, передбачених додатком 2 до Антикорупційної програми Держмитслужби на 2023–2025 роки, направлено до НАЗК листом від 14.08.2025 № 09/09-01/8.12/506.

Подати звіт через кабінет уповноваженої особи на Порталі доброчесності НАЗК не було технічної можливості з огляду на те, що внесена до зазначеного порталу інформація, що стосується змін до Антикорупційної програми Держмитслужби на 2023–2025 роки, не була підтверджена. Листом від 09.07.2025 року № 09/09-01/8.12/353 Держмитслужба поінформувала НАЗК про наведену вище технічну проблему.

3. Структурними підрозділами апарату Держмитслужби та територіальними органами Держмитслужби у II півріччі 2025 року здійснювались, в межах компетенції та повноважень, передбачені додатком 3 до Антикорупційної програми заходи, спрямовані на мінімізацію та усунення передумов можливих корупційних ризиків.

Заходи здійснювались за такими основними напрямками:

- моніторинг дотримання законодавства з питань митної справи, з використанням інформаційних систем митних органів щодо дотримання вимог митного законодавства;
- опрацювання можливості автоматизації (цифровізації) процесів контролю за виконанням функцій Держмитслужби та її територіальних органів;
- ініціювання та внесення до нормативно-правових актів з питань митної справи та розпорядчих документів Держмитслужби змін, направлених на удосконалення виконання функції, усунення дискреційних повноважень, збільшення ступеню автоматизації при здійсненні митного контролю та оформлення товарів;
- проведення цільових профілактично-роз'яснювальних заходів щодо дотримання вимог антикорупційного законодавства;
- вжиття заходів реагування на пов'язані з напрямом корупційного ризику скарги суб'єктів ЗЕД та громадян, громадських організацій, повідомлення державних органів, усунення виявлених порушень, притягнення винних осіб до відповідальності.

З метою реалізації положень Закону України від 17 вересня 2024 року № 3977-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо встановлення особливостей проходження служби в митних органах та проведення атестації посадових осіб митних органів» забезпечується виконання постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2025 № 487 «Деякі питання проведення перевірки на доброчесність та моніторингу способу життя посадових осіб митних органів», яким затверджено Порядок подання декларації доброчесності посадових осіб митних органів (далі – Порядок).

Згідно із пунктом 4 Порядку декларація доброчесності подається в паперовій або електронній формі, подання декларації доброчесності посадових осіб митних органів в електронній формі здійснюється з використанням особистого кваліфікованого електронного підпису.

Пунктом 5 Порядку подання декларації визначено, що подані посадовими особами митних органів декларації підлягають обліку в журналі декларацій доброчесності посадових осіб митних органів, який ведеться Держмитслужбою в електронній формі.

З метою забезпечення виконання вищезазначеного, Управлінням здійснювались заходи щодо створення програмно-інформаційного комплексу «Декларацій доброчесності».

Протоколом Комісії з питань впровадження та розвитку інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у митній справі від 02.10.2025

№ 10 затверджено технічні вимоги на створення програмно-інформаційного комплексу «Декларацій доброчесності».

Триває пошук донора для фінансування створення зазначеної інформаційної системи.

Загалом Управлінням було опрацьовано більше 1500 декларацій доброчесності посадових осіб митних органів.

Протягом II півріччя 2025 року надано методичну та консультаційну допомогу працівникам Держмитслужби щодо заповнення декларації доброчесності посадових осіб митних органів.

4. Навчання антикорупційного спрямування.

З метою забезпечення підпорядкованими посадовими особами Держмитслужби неухильного дотримання Закону України «Про запобігання корупції», Управлінням та уповноваженими підрозділами (особами) з питань запобігання та виявлення корупції територіальних органів Держмитслужби, на постійній основі:

- проводяться профілактичні заходи, щодо дотримання норм антикорупційного законодавства, попередження про відповідальність за порушення норм антикорупційного законодавства;
- надаються посадовим особам Держмитслужби обов'язкові до розгляду рекомендації, методична та консультаційна допомога з питань дотримання антикорупційного законодавства;
- проводяться заходи щодо запобігання корупції, попередження корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень з боку посадових осіб Держмитслужби;
- проводяться інші профілактичні заходи спрямовані на недопущення порушення посадовими особами митниці вимог антикорупційного законодавства.

Направлено інформацію про доступні безкоштовні онлайн-курси антикорупційного спрямування.

Протягом II півріччя 2025 року проводились наступні навчання:

- 08.10.2025 у рамках проєкту EU4PFM на платформі Zoom відбувся онлайн-тренінг для уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції Держмитслужби на тему: «Методологія перевірки на доброчесність та моніторингу способу життя»;
- 21.10.2025 Держмитслужба спільно з експертами НАЗК провела навчання для уповноважених осіб з питань запобігання та виявлення корупції Держмитслужби на тему «Конфлікт інтересів»;
- 22.12.2025 за підтримки експертів EU4PFM організовано та проведено навчання на тему: «Міжнародна практика та рекомендації щодо регулювання процедур тестування на алкоголь і наркотичні-речовини посадових осіб митних органів».

Держмитслужба та її територіальні органи долучились до щорічного

навчально-просвітницького проекту «Тиждень доброчесності».

Тиждень доброчесності – це щорічна ініціатива Офісу доброчесності НАЗК, спрямована на формування нетерпимості до корупції та підвищення рівня обізнаності щодо антикорупційних питань і принципів доброчесності.

В рамках зазначеної ініціативи Управлінням та уповноваженими підрозділами (особами) з питань запобігання та виявлення корупції територіальних органів Держмитслужби забезпечено перегляд фільму «Після ери мовчання»: як Україна будує антикорупційну систему?». Документальний фільм, створений hromadske у партнерстві з НАЗК та за підтримки EUACI. Крім того, проводились інші заходи антикорупційного спрямування, направлені на формування та утвердження принципів доброчесності: тренінги, тести, лекції.

Позитивна динаміка, що свідчить про дієвість заходів антикорупційного спрямування, дотримання принципів доброчесності та формування нетерпимості до всіх проявів корупції, відзначена міжнародними партнерами, що, зокрема, підтверджується продовженням надання технічної допомоги в межах Програми «Nansen Support for Ukraine» через Програму A-CIP у рамках розбудови інституційного потенціалу Держмитслужби до 2028 року.

Крім того, Держмитслужба до Міжнародного дня боротьби з корупцією вже другий рік поспіль отримала від НАЗК відзнаку «За вдалі практики антикорупційного спрямування»: «Оцінка сприйняття доброчесності CIPS у Держмитслужбі» та розробку окремого розділу про запобігання корупції на офіційному вебпорталі.

Начальник Управління з питань
запобігання та виявлення корупції

Сергій КАЛЮК